

Contribution ID: 180

Tür: Oral Presentation

Lord Ewald'ın Ütopyası, Kadının Distopyası: Geleceğin Havva'sı

18 Aralık 2024 Çarşamba 16:40 (30 dakika)

Auguste de Villiers de L'Isle-Adam'ın on dokuzuncu yüzyılda kaleme aldığı *Geleceğin Havva'sı* (1886) (fr. *L'Eve Future*) romanında yer alan Hadaly karakteri, yapay zeka ve insan arasındaki sınırların bulanıklaşmasının ve sorgulanmasının bir erken dönem sembolüdür. Gerek tarihsel, gerek izleksel açılarından bu denli önemli bu karakter, teknolojinin insan ideallerini gerçekleştirme arzusunun bir temsili olarak ortaya çıkar. Bir kadın-android figürü olan Hadaly'nin teknolojik özellikleri, romanın yazıldığı dönemdeki bilim hayranlığı ışığında değerlendirildiğinde bilim ve teknolojinin özellikle erkek-insanın yeteneklerinin sınırlarını zorlayabileceğinin bir metaforu olarak okunabilir. Hadaly eşinin isteklerini dinleyen, gerektiğinde onun ideallerini taklit edebilen, kısacası gördükçe öğrenen, insan görünümünde bir yapay zekadır. Dolayısıyla Aydınlanma Dönemi'nden temellenen ilerici transhümanist kuram açısından bakıldığında Hadaly, erkek-insanın ütopyasıdır. Aynı Hadaly, insanın yaratma arzusunun doğurabileceği etik ve toplumsal tehlikeleri de temsil eder. Romanda Thomas Edison'un Hadaly'yi yapma amacı, Lord Ewald'ın partneri Alicia'yı vasat özelliklerinden arındırarak onun mükemmel bir versiyonunu yaratmak istemesidir. Bu noktada Simone de Beauvoir'un *İkinci Cinsiyet* (fr. *Le deuxième sexe*) yapıtında ele aldığı kadınlık ve ötekilik yaklaşımları, Hadaly'nin bir kadın olarak temsili ve bu temsilin toplumdaki kadın rollerine dair eleştirileri anlamak bağlamında önemlidir. Beauvoir'un kadınların toplumda nesneleştirilmesi ve ötekileştirilmesi üzerine görüşleri, Hadaly'nin yapay bir nesne oluşu üzerinden toplumsal cinsiyet dayatmalarını incelemek için kullanılacaktır. Bu çerçeveden bakıldığında yapay zeka, L'Isle-Adam'ın roman evreninde kadınların distopyası görünümünü alır.

Böylece Hadaly'nin aynı anda hem teknolojik ütopya hem de teknolojik distopya temalarının bir metaforu olmayı başardığı söylenebilir. Hadaly insan ve insan olmayan arasındaki sınırların bulanıklaşmasını ve erkek-insanın teknolojik zaferini simgelerken, aynı zamanda gelişen teknolojiye rağmen toplumsal cinsiyet rollerinin erkek-insan egemenliğinde olma durumunu ve gelecekte de bu durumun değişmeme korkusunu dışavurur.

Bu çalışmada, Hadaly'nin romanın metaforik ve sembolik dünyasındaki yeri incelenecek; onun yapay zeka oluşu, transhümanizm ve feminizm kuramları çerçevesinde ele alınacaktır.

Anahtar Sözcükler: Geleceğin Havva'sı, yapay zeka, transhümanizm, feminizm, metafor.

Presentation language / Sunum Dili

TR (Türkçe)

Disciplines / Disiplinler

Literary studies / Edebiyat Bilimi

E-mail / E-posta

simayt@gmail.com

ORCID ID

0000-0003-0985-0143

Institution / Affiliation / Kurum

Hacettepe Üniversitesi

Country / Ülke

Türkiye

Başlıca yazarlar:: Simay Turan (Hacettepe Üniversitesi)

Sunu yapanlar: Simay Turan (Hacettepe Üniversitesi)

Session Classification: Session 2.3 (Day 1)

Track Classification: Congist'24: Interdisciplinary Approaches